

Hej skolan! Bli delaktig i barnens lärande

Bildas är utbildningsmyndigheten för Göteborgsregionen och är ansvarig för Bildas-utvecklingen.

Välkommen till studiecirkeln
Hej skolan! Här kan du tillsammans med andra soka vägar till bli mer delaktig och stötta dina barns lärande. Det mesta sker förstås under era fysiska träffar i cirkeln. I den här digitala delen hittar du och dina cirkelemater extramaterial så som filmer, diskussionsfrågor och länkar till mer information.

Föräldra-
rollen

Skolan vill
samarbeta

Så funkar
skolan

En skola
för alla

Digitalisering

Om studie-
cirkeln

Linn Jonsson
Linus Torgeby
Clara Vennman

Studieguide

Hej skolan!

Innehåll

Till ledaren	3
Studiecirkelns upplägg	3
Träff 1: Lära känna varandra och din skoltid	4
Träff 2: Föräldrarollen: Läxor, språk och identitet	6
Träff 3: Skolan vill samarbeta: Hur funkar det?	8
Träff 4: Skolan: Hur fungerar den?	11

Till ledaren

Handledningen är tänkt som ett stöd till dig som ska vara ledare för en studiecirkel i Hej skolan!

Studieguiden är ett förslag på hur du kan lägga upp en studiecirkel i Hej skolan! Hur mycket tid ni avsätter till varje moment beror på om ni ses två eller tre studie timmar (en studietimme är 45 minuter).

Syftet med studiecirkeln är att det sker ett lärande. Det finns naturligtvis många olika sätt att jobba med studiematerialet. Gör det som passar bäst för dig och din grupp.

Det viktiga är att du utgår från gruppens behov och förutsättningar och avsätter tid till samtalet och processen. Det ger troligen mer än att försöka hinna med allt innehåll.

Ni får använda de förutsättningar ni har: har ni dator så använd den. Men det går också jättebra att köra en cirkel utan teknik.

Lycka till!

Kontaktuppgifter

Maria Nordmark, utvecklingsansvarig Samhälle, Studieförbundet Bilda:
maria.nordmark@bilda.nu, 08-727 17 43, 072-143 30 47

Studiecirkelns upplägg

Samling och återkoppling (5–15 minuter)

Alla hälsas välkomna och vi gör en återkoppling och kort repetition av föregående träff. Ledaren presenterar dagens tema.

Samtal och övning (30–45 minuter)

Här arbetar vi med dagens tema. Förslag till övningar och frågor finns.

Paus (ca 15 minuter)

Ta en paus, sträck på benen och ta en fika.

Samtal och övning (30–45 minuter)

Här arbetar vi vidare med dagens tema med utrymme för reflektion, övningar och medskick till nästa träff.

Avslutning (10 minuter)

Samling och kort genomgång av träffen.

Träff 1:

Lära känna varandra och din skoltid

Samling

- ▶ Hälsa alla välkomna.
- ▶ Presentationsrunda
- ▶ Låt alla i gruppen fundera över något som de vill lära sig (kan vara vadsomhelst). Använd sedan Bildahjärtat och skicka runt det i ringen som ni sitter i.

Den personen som har Bildahjärtat i sin hand berättar vad den heter och någonting den vill lära sig.

Den som har Bildahjärtat i handen är den som talar, medan alla andra lyssnar uppmärksamt utan att avbryta. Den som inte vill säga något har möjlighet att säga ”pass” när det kommer till dennes tur.

- ▶ Praktisk information

Berätta om vad Studieförbundet Bilda och Räddningsmissionen är. Berätta om hur du har tänkt att ni ska lägga upp era träffar. Bestäm tid, datum och plats för gruppen.

Samtal och övning: Introduktion och information

- ▶ Berätta om vad studiecirkeln skall handla om/fånga upp teman, intressen i gruppen. Berätta att ni skall träffas fyra gånger men att gruppen kan fortsätta träffas efter detta. Berätta att ni också kan göra studiebesök eller bjuda in någon som berättar om något specifikt som har med skolan att göra.
- ▶ Mingelövning med kort från kortleken: *More than one story*.

Första gången är det extra viktigt att alla får göra sin röst hörd och känna sig välkommen i gruppen. Syftet med övningen är att få tillfälle att få reda på lite om de andra i gruppen, samt berätta om sig själv.

Dela ut ett kort till varje person i gruppen (det är okej att titta på sitt eget kort).

Alla personer går runt i rummet.

När man känner sig redo går man fram till en annan person: du ställer din fråga till den personen och den personen ställer sin fråga till dig. Du får svara hur kort eller långt du vill på frågan.

När ni pratat klart *byter ni kort med varandra*. Ni viftar sedan med det nya kortet i luften för att signalera att du är ledig för ett nytt samtal.

Du som ledare kan bryta leken när du ser att alla fått möjlighet att prata med flera personer i rummet.

- ▶ Berätta om/skriv ner de samtalsregler som Bilda brukar använda och samtala om vad det innebär för gruppen:

- Det personliga vi delar stannar i gruppen.
- Det är ok att prova tankar och att ändra sig.
- Man har rätt att vara tyst.
- Alla talar i jagform.
- Alla hjälps åt alla hålla tidsramarna.
- Alla bidrar med sitt perspektiv och värdesätter att få ta del av andras.

Paus

Samtal och övning: Hur kan man stötta sitt barn i dess lärande?

► Enskild reflektion och post it-lappar

Var och en av deltagarna får sitta i ca fem minuter och fundera enskilt på hur de stöttar sina egna barn i deras lärande. Skriv ner dina tips på post it – lappar: ett tips på varje post it-lapp.

► Samtal två och två

Ni samtalar två och två om vad ni skrivit på era post it-lappar. Avsluta den här delen när det känns som att alla samtalat färdigt.

► Samtal i helgrupp

Varje par får möjlighet att berätta för hela gruppen vad de talat om/vad de skrivit på sina post it-lappar.

Om ni vill kan ni spara post it-lapparna, för att kunna återkomma till dem i slutet av cirkeln. Då kan ni se om ni kommit på fler tips som ni vill lägga till.

Hur stötta på bästa sätt?

Ny forskning om hur hjärnan fungerar visar att vissa saker fungerar bättre än andra:

- Tänka långsiktigt
- Ge positiv, stärkande återkoppling
- Undvika snabba belöningar, ”mutor” och bestraffning.

Be deltagarna att till nästa gång fundera över vad de vill få ut av studiecirkeln Hej skolan!

Avslutning

Samling och kort genomgång av vad ni gjort på träffen. Sitt i en ring och låt varje deltagare säga ett ord om hur de upplevt dagens träff.

Träff 2:

Föräldrarollen: Läxor, språk och identitet

Samling och återkoppling

- ▶ Hälsa alla välkomna.
- ▶ Presentation

Låt alla i gruppen fundera över något de tänkt på sedan förra träffen (kan vara vadsomhelst).

Använd sedan Bildahjärtat och skicka runt det i ringen som ni sitter i.

Den personen som har Bildahjärtat i sin hand berättar vad den heter och någonting den tänkt på sedan förra träffen.

Den som har Bildahjärtat i handen är den som talar, medan alla andra lyssnar uppmärksamt utan att avbryta. Den som inte vill säga något har möjlighet att säga ”pass” när det kommer till den personens tur.

- ▶ Repetera vad ni gjorde under föregående träff och berätta om dagens innehåll.

Samtal och övning: Läxor

Samtala om läxor. Har era barn för svåra eller för lätta läxor, har de för mycket läxa eller för lite?

Hej Skola:

Det är skillnad mellan ”goda” och ”dåliga” läxor. Den goda läxan är en läxa som bidrar till barnets lärande och utveckling och som inte lämnar eleven ensam med ansvaret för att lära sig. Den goda läxan kräver inte heller att eleverna får hjälp av sina föräldrar.

En dålig läxa kan göra att elever vars föräldrar har ont om tid eller kanske låg utbildning får svårare att göra läxor. Läraren ska också tänka på att en del elever är trångbodda och kan ha svårt att få lugn och ro för läxläsning i hemmet.

Har du eller ditt barn synpunkter på läxorna? Ta i första hand upp det med läraren. Om ni inte är nöjda med svaret kan ni kontakta rektor.

- ▶ Svartvita kort med påståendet: ”det här är läxor för mig”

Sprid ut de svartvita korten på ett bord.

Be sedan deltagarna gå långsamt runt bordet och välja ett kort utifrån påståendet: ”det här är läxor för mig”. När de valt ett kort plockar de inte upp det, utan backar bara från bordet.

När alla backat från bordet (det vill säga har valt ett kort), så får en i taget lyfta det kort de valt. Då kan man också berätta varför man tänkte på just det kortet.

- Dela upp gruppen i två grupper.

Kom ihåg tankarna som kom upp i gruppen från de svartvita korten.

Dela upp gruppen i två grupper. Fundera sedan över frågor kring läxor. Förslag på reflektionsfrågor är:

- Håller ni med om skillnaden mellan ”goda” och ”dåliga” läxor? Varför/varför inte?
- Har läxor förändrats från det att ni själva gick i skolan? I så fall, hur?
- Är det bra med läxor?
- Tycker ditt barn om läxor? Varför/Varför inte?

Paus

Samtal och övning: Språk och Identitet

Hej skolan!

För barn som har ett annat modersmål än svenska är det viktigt för skolarbetet att kunna bra svenska. Forskning visar att det oftast går bättre att lära sig bra svenska om ett barn har goda grunder i sitt modersmål. Det gäller även förmågan till inläring i andra skolämnen.

Det är alltså viktigt att behålla och utveckla det första språket, samtidigt som barn lär sig svenska. Kommuner ska ordna undervisning i modersmålet för alla elever som har rätt till och vill ha det.

Sverige har en språklag som bland annat säger att:

- Svenska ska vara huvudspråk i Sverige.
- Den offentliga svenskan, den som används för att till exempel ge information till medborgarna, ska vara ”vårdad, enkel och begriplig”.
- Alla i Sverige har rätt att utveckla och lära sig svenska språket.
- Alla i Sverige har rätt att utveckla och använda sitt egna modersmål.
- Alla i Sverige har rätt att få möjlighet att lära sig andra språk än svenska.

- Samtal två och två

Dela upp er i grupper om två och två. Samtal kring nedanstående frågor:

- Vilket/vilka språk talar ni hemma?
- Vilket/vilka språk pratas och används i skolan?

- Samtal i helgrupp

Diskutera i helgrupp:

- Vilket/vilka språk pratas och används i skolan?
- I språklagen står det:

Alla i Sverige har rätt att utveckla och lära sig svenska språket

Alla i Sverige har rätt att utveckla och använda sitt egna modersmål

Alla i Sverige har rätt att få möjlighet att lära sig andra språk än svenska.

Håller ni med om det? Stämmer det med verkligheten? Hur fungerar detta på er skola?

- ▶ Enskild reflektion och uppsamling i storgrupp

Alla får fundera för sig själva i några minuter kring frågan: Vad är identitet mer än språket?

Varje person får sedan möjlighet att berätta om sina tankar för gruppen. Någon i gruppen antecknar och skriver ned de gemensamma tankarna på tavlan/i ett kollegieblock.

Avslutning

Samling och kort genomgång av vad ni gjort på träffen.

Sitt i en ring och låt varje deltagare säga ett ord om hur de upplevt dagens träff.

Uppföljningsruta: vad kan vi behöva göra utifrån det vi pratat om? Till exempel maila punkter till rektorn eller Linus eller någon annan. Hur påverkar vi till exempel skolan vidare?

Uppföljningsruta:

Träff 3: Skolan vill samarbeta: Hur funkar det?

Samling och återkoppling

- ▶ Hälsa alla välkomna.
- ▶ Presentation

Låt alla i gruppen fundera över något de tänkt på sedan förra träffen (kan vara vadsomhelst).

Använd sedan Bildahjärtat och skicka runt det i ringen som ni sitter i.

Den personen som har Bildahjärtat i sin hand berättar vad den heter och någonting den tänkt på sedan förra träffen.

Den som har Bildahjärtat i handen är den som talar, medan alla andra lyssnar uppmärksamt utan att avbryta. Den som inte vill säga något har möjlighet att säga ”pass” när det kommer till den personens tur.

- ▶ Repetera vad ni gjorde under föregående träff och berätta om dagens innehåll.

Samtal och övning: Hur kan familj, skola och barn samarbeta med varandra?

Hej skolan!

Barnens lärande är skolans och vårdnadshavarnas gemensamma ansvar.

Skolan vill samarbeta med hemmet. Lärarna är måna om att ha en god och öppen dialog med hemmet. Tillsammans skapar ni de bästa möjliga förutsättningarna för barnens utveckling och lärande.

Det finns olika sätt för skola och vårdnadshavare att utbyta information om barnen. Ni träffas förstås varje termin på föräldramöten och utvecklingssamtal. Men en stor del av kommunikation sker idag via digitala plattformar.

Olika skolor och kommuner använder olika modeller, som SchoolSoft, Unikum eller Dexter. Systemen kräver alltid inloggning. Ibland får ni inloggningsuppgifter av skolan, ibland använder ni e-legitimation.

I den digitala kommunikationsplattformen delar lärare men också fritidspersonal och skolledare information som är viktig för dig som förälder/vårdnadshavare. Det gäller till exempel schema och datum för prov, barnets individuella utvecklingsplan (IUP) och mycket annat.

Du som förälder använder plattformen till att kommunicera med lärare och annan skolpersonal. Till exempel kan du ställa frågor och boka tid för utvecklingssamtal, ansöka om ledighet eller rapportera när ditt barn är sjukt

► Svartvita kort med påståendet: ”det här är min relation till skolan”

Sprid ut de svartvita korten på ett bord.

Be sedan deltagarna gå långsamt runt bordet och välja ett kort utifrån påståendet: ”det här är min relation till skolan”. När de valt ett kort plockar de inte upp det, utan backar bara från bordet.

När alla backat från bordet (dvs har valt ett kort), så får en i taget lyfta det kort de valt. Då kan man också berätta varför man tänkte på just det kortet.

• Dela upp gruppen i två grupper

Kom ihåg tankarna som kom upp i gruppen från de svartvita korten.

Dela upp gruppen i två grupper. Fundera sedan över frågor kring läxor. Förslag på reflektionsfrågor är:

- Har du bra kontakt med barnens lärare? Varför/varför inte?
- Är skolan lätt eller svår att nå och prata med? Varför/varför inte?
- Hur skulle du vilja att relationen till skolan såg ut?
- Hur skulle den kunna bli på det sättet?

Paus

Samtal och övning: Föräldramöte

Hej skolan!

I början av varje skoltermin kallas alla vårdnadshavare till skolan till ett gemensamt föräldramöte. Föräldramötet är främst till för att alla vuxna ska få träffas och lära känna varandra. Under mötet brukar läraren berätta om viktiga saker som ska hända under terminen och svara på era frågor.

► Enskild reflektion och post it-lappar

Var och en av deltagarna får sitta i ca fem minuter och fundera enskilt på frågan:
Hur är ett perfekt föräldramöte?

Skriv ner dina tankar på post it-lappar: en tanke på varje post it-lapp.

► Samtal två och två

Ni samtalar två och två om vad ni skrivit på era post it-lappar.

Avsluta den här delen när det känns som att alla samtalat färdigt.

► Samtal i helgrupp

Varje par får möjlighet att berätta för hela gruppen vad de talat om/vad de skrivit på sina post it-lappar.

Någon i gruppen antecknar och skriver ned de gemensamma tankarna på tavlan/i ett kollegieblock

► Fundera avslutningsvis i storgrupp

Vad skulle behöva förändras på er skola för att föräldramötena skall bli bättre?
Vad är redan bra?

Avslutning

Samling och kort genomgång av vad ni gjort på träffen.

Sitt i en ring och låt varje deltagare säga ett ord om hur de upplevt dagens träff.

Uppföljningsruta: vad kan vi behöva göra utifrån det vi pratat om? Hur påverkar vi till exempel skolan vidare?

Uppföljningsruta:

Träff 4:

Skolan: Hur fungerar den?

Samling och återkoppling

- ▶ Hälsa alla välkomna och gör en kort repetition på vad ni gjort under föregående träff.
- ▶ Presentation.

Låt alla i gruppen fundera över något de tänkt på sedan förra träffen (kan vara vadsomhelst).

Använd sedan Bildahjärtat och skicka runt det i ringen som ni sitter i.

Den personen som har Bildahjärtat i sin hand berättar vad den heter och någonting den tänkt på sedan förra träffen.

Den som har Bildahjärtat i handen är den som talar, medan alla andra lyssnar uppmärksamt utan att avbryta. Den som inte vill säga något har möjlighet att säga "pass" när det kommer till den personens tur.

- ▶ Presentera dagens innehåll.

Samtal och övning: "Så fungerar skolan"

- ▶ Svartvita kort med påståendet: "den här symboliserar min egen skoltid"

Sprid ut de svartvita korten på ett bord.

Be sedan deltagarna gå långsamt runt bordet och välja ett kort utifrån påståendet: "den här symboliserar min egen skoltid". När de valt ett kort plockar de inte upp det, utan backar bara från bordet.

När alla backat från bordet (det vill säga har valt ett kort), så får en i taget lyfta det kort de valt. Då kan man också berätta varför man tänkte på just det kortet.

- ▶ Svartvita kort med påståendet: "den här symboliserar mitt barns skoltid"

Sprid ut de svartvita korten på ett bord.

Be sedan deltagarna gå långsamt runt bordet och välja ett kort utifrån påståendet: "den här symboliserar mitt barns skoltid". När de valt ett kort plockar de inte upp det, utan backar bara från bordet.

När alla backat från bordet (dvs har valt ett kort), så får en i taget lyfta det kort de valt. Då kan man också berätta varför man tänkte på just det kortet.

- ▶ Dela upp gruppen i två grupper

Kom ihåg tankarna som kom upp i gruppen från de svartvita korten.

Dela upp gruppen i två grupper. Fundera sedan över frågor kring läxor. Förslag på reflektionsfrågor är:

- Vad är det svåraste att förstå med den svenska skolan?
- Vilka minnen har du från din egen skoltid?
- Var din skola annorlunda än den dina barn går i?

Paus

Samtal och övning: "Så fungerar skolan"

Hej skolan!

Alla ämnen i skolan är obligatoriska och viktiga. Inget kan hoppas över.

Ibland vill barn hoppa över lektionerna i vissa ämnen. De kanske inte förstår varför ett visst ämne ger viktiga kunskaper för framtiden.

► Samtal två och två

Samtala kring följande frågeställningar:

- Tycker ni alla skolämnena är lika viktiga?
- Vilka ämnen saknade du i din egen skolgång?
- Skulle du vilja lägga till något ämne i dina barns skola? Varför?

► Samtal i helgrupp

Varje par får möjlighet att berätta för hela gruppen vad de talat om.

Någon i gruppen antecknar och skriver ned de gemensamma tankarna på tavlan/i ett kollegieblock.

► Enskild reflektion och post it-lappar

Var och en av deltagarna får sitta i ca fem minuter och fundera enskilt på frågan:
Hur kan jag motivera mitt barn till att plugga i alla skolämnena?

Skriv ner dina tankar på post it-lappar: en tanke på varje post it-lapp.

► Samtal i helgrupp

Varje person får möjlighet att berätta för hela gruppen vad denne skrivit på sina post it-lappar.

Någon i gruppen antecknar och skriver ned de gemensamma tankarna på tavlan/i ett kollegieblock.

Avslutning

Samling och kort genomgång av vad ni gjort på träffen.

Sitt i en ring och låt varje deltagare säga ett ord om hur de upplevt dagens träff.

Vad vill vi göra på framtida träffar? Vill vi göra studiebesök, bjuda in en gäst?

Uppföljningsruta: vad kan vi behöva göra utifrån det vi pratat om? Till exempel maila punkter till rektorn eller Linus. Hur påverkar vi till exempel skolan vidare?

Uppföljningsruta:

GÖTEBORGS
RÄDDNINGSMISSION